

РАЗГОВОР

- Кој е најголем континент во светот?
- Кој е најблизок континент до Европа и Африка?
- Како се нарекуваат трите континенти заедно?

Кинескиот ѕид

ГЕОГРАФСКА ПОЛОЖБА, ГРАНИЦИ И ГОЛЕМИНА

Азија е **најголем континент во светот**, со скоро една третина од површината на Земјиното копно (44 587 555 км²). Претставува компактна копнена маса која, со исклучок на некои острови, **се простира на северната хемисфера**. Се протега на околу 8 600 км во правец исток-запад, од Мала Азија до утоката на реката Амур, а во правец север-југ се протега на околу 8 400 км од 'ртот Челјускин до 'ртот Пијаи на Малајскиот Полуостров. **Границата** со Европа е по линијата: планина Урал – река Урал – Касписко Езеро – долина Манич – Црно Море – Босфор – Мраморно Море – Дарданели – Егејско Море, вклучувајќи го и Кипар. Од Африка ја одвојуваат Суецкиот Канал, Црвеното Море и протокот Баб ел Мандеб. Заокружена е со: Индискиот Океан од југ, Тихиот Океан од исток и Северниот Леден Океан од север, во кои се наоѓаат повеќе крајбрежни мориња. Азија има голем број острови околу континентот и оние кои што протегаат во Индонезија до Тиморското Море и Молучките

Острови.

Азија, Европа и Африка се споени континенти во кои егзистирале разни цивилизации и култури, а познати под заедничкото име **стар свет**. Денешните граници помеѓу нив се повеќе договорни. Така се поставени бидејќи на нив се јавуваат **преодни појаси помеѓу земјиштето, климата, растителниот и животинскиот свет и населението**. Како посебни се издвојуваат **Вратата на народите** (просторот меѓу планината Урал и Каспиското Езеро) меѓу Азија и Европа и **Синајскиот Полуостров** помеѓу Азија и Африка.

Од Северна Америка ја дели Беринговиот Проток со широчина од 85 км, кој поради арктичката клима не е многу корисен за комуникација меѓу двата континента. Преку островите во Индонезија, Азија се приближува до Австралија.

Ваквата географска положба на Азија, со непосреден излез на три океани и посредната комуникација преку Црвеното Море, Суецкиот Канал и Средоземното Море со Атлантскиот Океан, недвосмислено зборува за **мошне добра централна географска положба на континентот**. Меѓутоа, заради природни препреки, културни и историски причини, Азија има извршено поголемо влијание по Европа, додека другите континенти имаат влијание во некои нејзини периферни делови. Во поново време Азија врши влијание врз Австралија преку населување.

Беринговиот Проток

ПРАШАЊА

- Колкава површина зафаќа Азија?
- Опиши ја границата на азискиот континент!
- Каде се спојуваат Африка, Азија и Европа?
- Под кое заедничко име се познати Азија, Африка и Европа?
- На кое место се приближуваат Азија и Северна Америка?
- Како комуницира Азија со Атлантскиот Океан?
- Со кои територии се приближува кон Австралија?

ЗАДАЧА

- Добро разгледај ја картата на Азија и забележи на која хемисфера се простира Азија, кои се нејзините крајни копнени делови и со кои океани и мориња е заобиколена!

ЗАПОМНИ

- Азија е најголем континент во светот со околу 44,5 милиони км².
- Со огромен дел се простира на северната хемисфера, но ги опфаќа сите климатски појаси на Земјата.
- Азија се граничи со Арктичкиот Океан на север, со Тихиот Океан на исток, со Индискиот Океан на југ, со Црвеното Море, Суецкиот Канал, Средоземното Море, Црното Море, Каспиското Езеро, реката и планината Урал на запад.
- Азија, Европа и Африка се споени и се нарекуваат Стар Свет.
- Азија се приближува кон Северна Америка на 85 км кај Беринговиот Проток.